

2020-2022

Indkøbspolitik

Marts 2020

SDU

1

Indkøbspolitik

1.1 Forord

SDU køber hvert år ind for omkring 500 mio. kroner. Som en offentlig myndighed har SDU derfor en forpligtelse til at tænke sig om, når vi anvender vores midler, således de anvendes bedst muligt. Når vi er bevidste om vores ansvar, vores forbrug og vores økonomiske indkøbsstyrke, kan vi stille de rette krav til vores leverandører for at sikre den bedste pris og kvalitet under hensyntagen til en bæredygtig udvikling.

SDU's bestyrelse har besluttet at gøre FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling til en del af universitetets fremtidige kompas, og vi vil i de kommende år i forskning, uddannelse og administration derfor arbejde for at skabe den økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling, som er besluttet med verdensmålene. SDU's strategiske målsætning er formuleret som følger:

1. Vi vil skabe værdi for og med samfundet ved at arbejde med FN's Verdensmål.
2. Vi vil udvikle talenter, som fremmer unikke og innovative løsninger til gavn for en bæredygtig verden.
3. Vi vil bidrage til at bryde grænser og forme en bæredygtig fremtid.

Som uddannelses- og forskningsinstitution har SDU en helt unik position til at byde ind med løsninger på de globale udfordringer, og vi skal turde afsøge nye veje og muligheder for at forme en mere bæredygtig fremtid.

Vi skal derfor gennem vores indkøb gøre en forskel og bidrage til at sikre en bæredygtig transformation af hele universitetet. Vi skal forbruge klogt. Det betyder minimalt, cirkulært og bæredygtigt.

SDU vil således aktivt tage et samfundsansvar gennem de krav, vi stiller til vores leverandører. Det værende krav om efterlevelse af internationale grundlæggende rettigheder vedrørende menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og produktionsmetoder med mere.

Ved at stille krav til vores leverandører kan vi som universitet bidrage positivt til FN's 17 Verdensmål og Danmarks klimalov, både i Danmark og i de lande, hvor de indkøbte varer produceres.

Med vores indkøbspolitik, konkretiseret i SDU's Indkøbsstrategi, sætter vi en ny stan-

dard for vores indkøb. Vores indkøb skal være præget af 5 pejlemærker som alle bidrager til SDU's professionelle indkøbsorganisation.

1.2 Baggrund og indhold

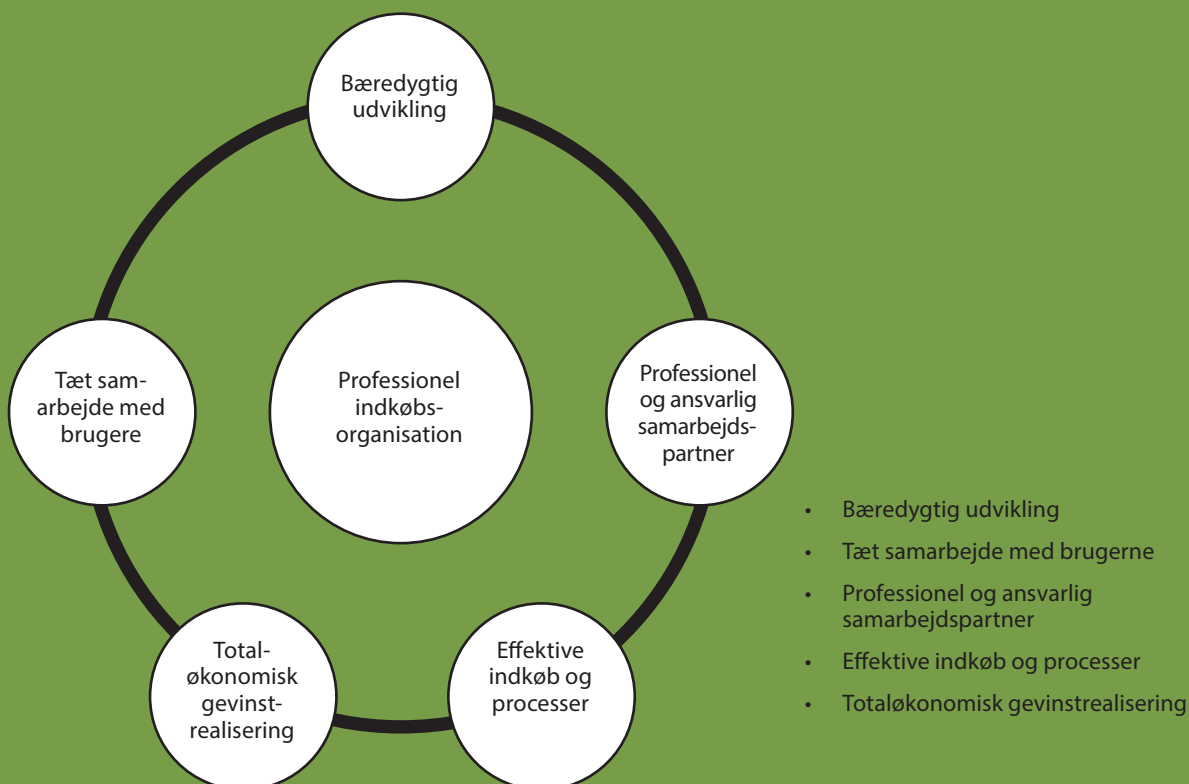
Denne indkøbspolitik udspringer fra SDU's Budgetstrategi 2018-21 og det i den forbindelse etablerede Indkøbsprogram som indeholder en række forskellige indsatser og aktiviteter som sikrer efterlevelsen af SDU's 5 pejlemærker for indkøb, der er angivet i figur 1 nedenfor.

Indkøbspolitikken beskriver således SDU's overordnede visioner og målsætninger for udbuds- og indkøbsområdet i forhold til omverdenen og SDU's ansatte.

1.3 Godkendelse og revision

Direktionen godkender indkøbspolitikken. Den næste revidering af indkøbspolitikken er i 2022.

Figur 1: SDU's fem pejlemærker for indkøb

2

Indkøbspolitik

2.1 Indledning

Som offentlig myndighed er SDU underlagt EU's udbudsdirektiv og den danske udbudslov, kaldet Udbudsloven. Det indebærer, at vi er forpligtet til at sende en lang række opgaver og varer i udbud og iagttage visse procedureregler.

2.2 Bæredygtig udvikling

SDU har forpligtet sig til at arbejde med FN's 17 Verdensmål.

Vi vil med vores indkøb bidrage til at opfylde FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, herunder eksempelvis verdensmål 12, 8 og 3. Verdensmål 12 (delmål 12.2, 12.3, 12.5, 12.7) handler om at sikre en cirkulær og bæredygtig forvaltning samt håndtering og brug af naturressourcer bæredygtigt. Verdensmål 8 (delmål 8.4) handler om at fremme og sikre grundlæggende menneske- og arbejdstagerrettigheder, mens Verdensmål 3 handler om at fremme og sikre menneskers sundhed og trivsel.

SDU vil arbejde for at fremme det miljøbevidste og ansvarlige indkøb og ændre måden, hvorpå vi forbruger varer og ressourcer. Vi vil anvende vores ressourcer smartere, forbruge mindre og have modet til at gøre op med gamle vaner samt finde innovative løsninger på fremtidens udfordringer.

SDU stiller krav til bæredygtighed i alle udbud og samarbejder med leverandører som aktivt arbejder med FN's Verdensmål.

Vi efterspørger produkter og tjenesteydelser, der er miljørigtige, samfundsansvarlige og økonomisk rentable. Det miljørigtige aspekt kan f.eks. handle om at vælge produkter, hvor der både ved produktion, brug og bortskaffelse eksempelvis er tænkt i lavere energiniveau, mindre udledning af CO₂, genanvendelighed og mindre brug af skadelige kemikalier og pesticider.

SDU har allerede mange igangværende projekter, der direkte eller indirekte relaterer sig til et eller flere af verdensmålene, og som støtter op om den cirkulære tankegang, herunder genanvendelse af møbler samt PC'er og tilbehør.

Det er vores ambition at udbygge vores eksisterende løsning vedrørende genanvendelse af brugt udstyr, så den også kommer til at omfatte brugte instrumenter/apparaturer og laboratorieudstyr. Genbrug skal være det naturlige valg på SDU, hvor

dette er muligt, og i vores laboratorier kan vi med simple løsninger og enkle regler begrænse vores ressourceforbrug og tænke bæredygtighed ind i det daglige arbejde.

Genanvendelse af udstyr

Af alt udstyr (PC'erne og tilbehør), som bliver leveret til SDU IT, sikrer SDU IT at:

- 55% genbruges og videresælges til skoler, virksomheder og organisationer.
- 45% skrottes og sendes til samarbejdspartnere for genudvinding. Af det skrottede udstyr genudvindes 99,7% af materialet og 0,3% bortskaffes.
- På fire ud af fem enheder forlænges levetiden.

Gennem samarbejde arbejder vi for at fremme vores interesser og mål. For at understøtte vores arbejde med bæredygtige indkøb har SDU, som det første universitet, tilsluttet sig Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI). I partnerskabet arbejder vi sammen med regioner og kommuner for at fremme den grønne omstilling ved at sætte ambitiøse mål i fællesskab. Partnerskabstankegangen er helt central i bestræbelserne på, at en større andel af de offentlige indkøbsbudgetter bliver brugt på grønne og bæredygtige indkøb. POGI's indkøbsmål gælder på tværs af flere kommuner og regioner. Det skaber et stort volumen, som er med til at sætte skub i markedet. På den måde kan SDU sammen med andre offentlige indkøbere i meget høj grad være med til at bidrage til en bæredygtig udvikling.

2.3 Tæt samarbejde med brugere

I samarbejde med SDU's brugere, der har den bærende viden og erfaring i forhold til de konkrete behov, løser SDU indkøbsopgaven effektivt og innovativt, sikrer økonomiske gevinster og en bæredygtig udvikling i form af rette kvalitet til den bedste pris. Brugernes har således en væsentlig indflydelse på at sikre f.eks. den bæredygtige udvikling ved indkøb. Hertil anvender SDU lovgivningen på udbudsområdet og de muligheder, den giver os, til at indgå indkøbsaftaler, der er for vores fælles bedste.

Reduktion af plastik ved samarbejde

SDU har en ambition om at reducere plastik i SDU's indkøb, herunder en reduktion af plastik i laboratorier og lignende. I de tilfælde hvor plastik ikke kan substitueres skal det undersøges om der kan købes genanvendeligt plastik. Denne overgang må ikke kunne påvirke forskningsforsøg med videre.

Om brugen af plastisk kan reduceres eller eventuel genanvendes kræver faglig viden. En faglig viden som brugerne på SDU alene besidder. Et tæt samarbejde med brugerne er således afgørende for at SDU's ambition om mindre plastikforbrug i indkøb og den bæredygtige udvikling på området lykkes.

SDU's brugere kan ved anvendelse af vores fælles indkøbsaftaler således være sikre på, at vi handler efter gældende regler og politikker, samtidig med at der frigøres midler til SDU's kerneopgaver.

SDU sætter fokus på de enkelte indkøbere, så vi i endnu højere grad bliver i stand til at indkøbe professionelt. Det skal ske gennem obligatoriske kompetenceforløb og vidensdeling på tværs af universitetet.

2.4 Professionel og ansvarlig samarbejdspartner

SDU er en professionel og ansvarlig samarbejdspartner over for vores leverandører. Vi vil ligge i front i forhold til brugen af e-handel og digitalisering samt vi samarbejder med leverandører for at anvende og udvikle nye løsninger til gavn for vores fælles bedste. På SDU arbejder vi derfor løbende på at skabe rammerne for forbedret e-handel og understøtter udviklingen af digitale indkøb på SDU. Det skal ligeledes være en enkel, smidig og digital proces at blive og være leverandør til SDU. Dialog skal præge samarbejdet og vi tror på at holdbare løsninger udvikles i fællesskab. Vi gør derfor løbende brug af dialog og erfarings- og vidensudveksling på SDU samt mellem SDU og vores leverandører.

Innovative løsninger kræver, at vi på SDU arbejder på tværs af fag, sektorer og grænser, og at vi har dialog med markedet forud for vores udbud. Markedsdialogen skal sikre, at SDU i udbuddet iagttager de parametre, der kan have indflydelse på kvalitet, pris og bæredygtighed. Dialogen gør os således klogere på SDU's behov og på eksisterende løsninger, så vi sikrer, at vi foretager det bedste og mest bæredygtige indkøb, der skaber værdi for os selv og for samfundet.

Samarbejde ved cirkulær økonomi

SDU har i 2019 identificeret 13 challenges i forhold til FN's Verdensmål. Gennem SDU's Verdensmålsforum, hvor studerende og ansatte deltog, blev der udarbejdet 37 løsningsforslag til de 13 challenges. 12 af disse løsningsforslag blev udpeget og sendt til afstemning blandt ansatte og studerende med henblik på at udvælge tre løsningsforslag. Et af forslagene, der blev udvalgt, vedrørte indkøb:

Hvordan kan vi tænke mere cirkulær økonomi ind i driften af SDU?

Hvordan kan "affald" blive til ressourcer?

For at finde frem til de gode, innovative løsninger og sikre, at de iværksættes, er det afgørende at inddrage ansatte, studerende og leverandører løbende.

2.5 Effektive indkøb & indkøbsproces

Vi optimerer og effektiviserer indkøbsprocessen løbende, for derigennem at frigøre ressourcer til SDU's kerneopgave, minimere omkostninger forbundet med indkøb og fremme den bæredygtige udvikling gennem indkøb. Vi arbejder for en sammenhængende digital og bæredygtig indkøbsproces. Vi vil gå forrest, når det gælder digitalisering af indkøbsprocessen og fremme innovation og nytænkning i vores processer og aftaler i samarbejde med vores brugere, leverandører og samarbejdspartnere.

Digitale løsninger skal dels understøtte dialog med markedet og udbudsprocesserne samt dels de interne processer på SDU. Både os som universitet og vores leverandører bruger mange ressourcer på ordre- og fakturahåndtering. Vi skal derfor i samarbejde med vores leverandører og samarbejdspartnere arbejde for mere elektronisk handel (e-handel) for at reducere transaktionsomkostningerne i forbindelse med udbud og indkøb.

Med digitalisering af indkøbsprocessen har vi desuden en mulighed for at fremme det grønne og bæredygtige indkøb. Bæredygtige indkøb handler om adfærd og her kan vi i vores indkøbssystem gøre det let for SDU's brugere at træffe det bæredygtige valg. Systemet giver os f.eks. mulighed for at samle ordrer og derved reducere CO2-udslip på transport, samt at fremhæve bæredygtige produkter i systemet, så man kan træffe bæredygtige produktvalg.

Derudover anvender vi datadreven indkøbsstyring og -ledelse. Ved aktivt at anvende SDU's indkøbsdata opnår vi indsigt i indkøbsmønstre og adfærd. Større viden om

indkøb og adfærd skaber et bedre beslutningsgrundlag i forhold til at optimere vores indkøb og igangsætte de rigtige initiativer vedrørende f.eks. logistik, bæredygtighed, anvendelse af aftaler og systemer samt stordriftsfordele. Ved rapportering af data og visuel ledelsesinformation vil vi sikre, at de initiativer vi igangsætter, medvirker til udvikling og professionalisering af indkøb og at ønskede gevinster bliver realiseret.

Indkøbsanalyser og bæredygtig udvikling

SDU anvender et indkøbsanalysesystem til at analysere alle de elektroniske fakturaer, som SDU modtager for derudfra at kortlægge indkøbsforbrug, aftaledækning, aftaleanvendelse og foretage gevinstanalyser. SDU modtager årligt ca. 85.000 fakturaer.

Indkøbsanalyserne skal bidrage til at følge den bæredygtige udvikling på SDU f.eks. brugen af plastprodukter.

Herudover er det hensigten at ledelsesrapporter med indkøbsnøgletal skal understøtte ledelsen i brugen af aftaler og e-handelssystem.

2.6 Totaløkonomisk gevinstrealisering

Vi vil arbejde for bæredygtige indkøb ud fra samfundsmæssige hensyn, helhedstænkning og totaløkonomisk betragtninger. Vi vil opnå gevinster ud fra tanken om at jo flere, der efterspørger bæredygtige produkter, jo lavere bliver priserne på de bæredygtige valg.

Vi vil arbejde på langtidsholdbare løsninger og derfor se på et produkts levetid og de løbende omkostninger, der kan forventes at være til bl.a. service, drift, vedligeholdelse og afskaffelse for at finde den bedste løsning totaløkonomisk set. Derudover vil vi arbejde på genanvendelige løsninger, så indkøb bliver foretaget med en cirkulærøkonomisk tankegang. Det kan betyde, at et produkt købes lidt dyrere, hvis produktet på lang sigt vil være den billigste løsning.

At tænke totaløkonomisk betyder også, at vi vil udfordre vanetænkningen, og at der i nogle tilfælde skal træffes svære beslutninger om, hvorvidt SDU fremadrettet skal fortsætte med at løse opgaver på samme måde eller om SDU i nogle tilfælde må indrette sig anderledes, hvis det er mere hensigtsmæssigt eller effektivt. Vi vil sikre, at kvalitetsniveauet fastlægges ud fra det reelle behov sammenholdt med de prismæssige aspekter af indkøbet, herunder i forhold til de totale omkostninger, samt organisationens forretningsmæssige forhold. Vi ønsker ud over de totale omkostninger for universitet også at mindske transaktionsomkostningerne for leverandører i at byde på udbudsopgaver.

De totale omkostninger ved indkøb

SDU benytter sig bl.a. af Total Cost of Ownership (TCO)-værktøjer i Udbud. TCO er totalomkostningerne, dvs. til produktets pris medregnes samtlige omkostninger, der er forbundet med produktet i den tid, det er i brug. Det betyder at omkostningerne ved det indkøbte produkt, driften af produktet og eventuelt indirekte omkostninger så som drift, vedligeholdelse og bortskaffelse medregnes. Ved TCO inddrages et totaløkonomisk perspektiv ved indkøbet, som kan gavne budgettet og miljøet. Beregningen viser om et ellers billigt produkt i virkeligheden er dyrere end det, der har den højeste indkøbspris.

SDU's tildeling til leverandøren vedrørende multifunktionsmaskiner var eksempelvis baseret på det totaløkonomisk mest fordelagtige for SDU.

Syddansk Universitet
Campusvej 55
DK-5230 Odense

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk
www.sdu.dk